

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska” wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcji i administracji: Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacje (nie zależące od opłaty pocztowej). — „Gazeta Podhalańska” kosztuje na cały rok w Polsce 200 marek, za granicą 400 marek — W Ameryce 2 dolary. — Numer posyłkowy 10 Ma.

Podhale pragnie poprzeć reformy ministra skarbu.

Obecny rząd polski boryka się z poprawą waluty polskiej, chce załatać dziury, które jego poprzednicy zrobili. Dotychczasowa gospodarka w Polsce polegała na bankrutkim sposobie wypuszczania coraz to nowych weksli, czyli drukowaniu marek bez rachunku!

Rząd i posłowie nie mieli odwagi żądać podatków i pieniędzy, bo im szło o zapewnienie sobie mandatów poselskich przy następnych wyborach.

Dopiero dzisiejszy minister skarbu Michalski powiedział otwarcie, że kto chce brać od państwa, musi mu także nie skąpić grosza w potrzebie i że państwo bez podatków istnieć nie może!

Ale nie tylko w interesie państwa, ale także w interesie każdego obywatela leży płacić podatki! —

Przez niepłacenie bowiem podatków doszliśmy do tego, że nasza marka ma mniejszą wartość, niż drukowana nalepka na flaszki w Ameryce.

Już sama zapowiedź tego, że rząd ściągnie jednorazową daninę dla państwa, oraz zapowiedź gospodarki z olówkiem w ręku, poprawiła bardzo znacznie naszą markę za granicą i już dziś zagranicą ceni nasz pieniądz trzy razy prawie wyżej, niż parę tygodni temu. Kiedy niedawno płaciliśmy za dolara 8 tysięcy, dziś płacimy koło trzech, kiedy za markę niemiecką płaciliśmy 76 — 78, to dziś płacimy dwadzieścia do dwudziestu pięciu mk, kiedy za koronę austriacką płaciliśmy 3 marki, to dziś płacimy tylko 80 fenigów, a kiedy za koronę czeską płaciliśmy 80 marek, to obecnie płacimy 30 marek.

W ten sposób szachraję, którzy zdobyli miliony dolarów, czy marek niemieckich, (bo nie mówimy tu o rotakach z Ameryki, którzy ciężko na dolary pracowali, cudzoziemcy i różne abiejęwały jedli i pili u nas za darmo, wykupywali nasze wsi i miasta, lasy kopalnie i fabryki, bo za obce pieniądze żyli u nas za darmo i śmiali się z polskiej głupoty i niegospodarki. —

W tym samym czasie giną u nas setki tysięcy ludzi z głodu po wsiach i miastach, nie mogąc wyżyć ze swojego zarobku. —

Ten smutny stan, by Polska była rajem dla przybłądów, a piekłem dla własnej ludności skończyć się musi, a skończy się, gdy damy to, co się państwu należy, gdy zapłacimy podatki i złożymy daninę. Pod tem hasłem, by przyjść państwu w pomoc, by dołożyć cegiełkę do poprawy waluty polskiej, odbył się w niedzielę dnia 30 października wiec obywatelski w Nowym Targu, pod prezesurą prof. Gołębiowskiego na którym jednomyślnie uchwalono następną rezolucję:

Obywatele wszystkich stanów zebrani na wiecu w Nowym Targu dnia 30 paźdź. uchwalają pełne zaufanie i gorące uznanie dzisiejszemu ministrowi skarbu p. Michalskiemu za wytrwałą pracę nad podniesieniem waluty polskiej i proszą, by stał twardo przy swoim programie uzdrowienia polskiego skarbu.

Uchwalenie tej rezolucji daje dowód, że i nasz lud rozumie potrzeby państwa, tylko trzeba mu całą prawdę w oczy powiedzieć, a nie polować na mandaty!

Targi Wschodnie a Podhale

Miesiąc temu zamknięto pierwsze „Targi Wschodnie“, odwrócono znów jedną stronicę więcej pięknej karty lwiego grodu, zapisanej tym razem przez dobrych a przede wszystkim mądrych synów Ojczyzny inżyniera Turskiego i dr. Grossmana.

Zwolna oddala się to silne wrażenie jakie wywarła wszechstronna i potężna twórczość nasza, przechodzi czas na rozmyślanie o sprawach łączących się z Podhalem!

Jak na ostatnim Zjeździe Związku Podhalań, tak i obecnie ciągle mówi się u nas, że trzeba coś zrobić dla przeludniowego Podhala, założyć jakąś fabrykę i oto z racji „Targów Wschodnich“ nasunęło mi się parę myśli, z którymi pragnąłbym się podzielić.

Wystawiano tu serdaki nowotarskie, które cieszyły się wielkim popytem. Czybyśmy nie mogli sobie założyć wielkiej pracowni serdaków nowotarskich i biało-czańskich prowadzonej sposobem manufakturowym opierając się na bogatych ozdobach miejscowych, a przystosowanych dla naszego ogółu? Zbyt byłby zapewniony.

Oryginalność Podhala znalazłaby także bajeczne zastosowanie w lajkach i zabawkach, które u nas w Polsce małą szaloną przyzłość. Jako mały przykład podam mego kolegę, który na parę miesięcy przed „Targami“ założył na spółkę fabrykę zabawek, wystawił je następnie na targach i dzięki oryginalności tychże otrzymał zamówienie na kilkadziesiąt milionów.

Śliczną przyszłość miałyby u nas fabryka mebli znów w naszym stylu. Wystawiał tu zakopiański „Strug“ otrzymując liczne zamówienia. Ale „Strug“ wyrabia meble, które robią i Niemcy, Francuzi i kto chce, my zaś moglibyśmy dać wzory oparte na góralszczyźnie a wystarczy tylko zaglądnąć choćby do Matlakowskiego „Zdobienie i sprzęt na Podhalu“ aby odkryć olbrzymie bogactwa motywów i uwierzyć w przyszłość takiego przedsiębiorstwa. Podobnie ma się sprawa z kilimami, aplikacjami i t. d. to są tylko rzucone myśli, na konkretne rzeczy i uzasadnienie trudno mi się zdobyć z braku czasu. Przypuszczam jednak, że i z tego, mogliby korzystać ludzie przyzwyczajeni do obracania myśli w czyn i połączyć choćby własny interes z interesem Podhala.

Mamy w Zakopanem szkołę drzewną, mamy ludzi miejscowych i przesiąkniętych sztuką góralską, czemuż więc na „Targach“ wystawia się rzeczy obce, a motywy góralskie przyjeżdżają aż z Torunia, rżnięte dłonią stęsknionego górala wyrzuconego zdala od swych ukochanych skał?!

Lwów, w październiku 1921 r.

Stanisław Rożański.

Kośba Feliksa Gwiźdźa.

Jest to zbiór poezji szczerzy i pogodny. Nasz poeta dotąd nie zapomniał, że był ongiś chłopcem który w pierwszym pięknym tomie poezji „Fala“, mógł napisać o sobie:

„Hej! śwarny ci jo chłopiec,
Hej! taki co nic nimo,
A ino se ciupazke
W prawej rucce trzymo!“

Stąd jego „Kośba“ tchnąca całą radością życia:

„Synu rzekł ojciec, jeno koś
I o pogodę Boga proś,
Ze krwi wyrośnie nowy ród,
Słońko zachodzi, bo ma wschód“.

Szkoda jednak, że pewnego rodzaju dorywczosć na którą skarży się autor, a to dorywczosć spowodowana burzą wojenną nie pozwoliła poecie na rozkosze twórcze.

Wskutek tego mało w tym zbiorze jest rzeczy i mało tak pięknych jak wiersz „O Hanusinych oczach“ z pierwszego tomu, w którym dziwnie subtelnie śpiewał poeta,

„Że Hanusine oczy ładne,
Ze Hanusine oczy cud,
Że w Hanusinych oczach słońce
I tęcze świętych źrud.“

Jest jednak w „Kośbie“ jedna wielka nowość są prawdziwe i głębokie przeżycia wojenne, odczute sercem, a pisane niecierpliwą ręką żołnierza jak wiersz „Piechota“, „Przed mą ziemianką“ „Spokojnie mam tu spokojnie“ i t. d. z tego może być dużo, ale nad tem trzeba spokojnie pomyśleć i trochę popracować!

Przy pracy dopiero talent wyda pełne owoce!

Ratować pogorzalców Czarnego Dunajca!

W sam dzień Wszystkich Świętych koło g. 10-ej wieczór, nawiedził Cz. Dunajec groźny pożar.

Oto w czasie szalonego wichru listopadowego wybuchł ogień wskutek nieostrożności chłopców, chodzących ze światłem koło bydła

Pożar w tej chwili ogarnął sąsiednie budynki i przerzucił się z wodę.

Gdyby nie energiczny i godny najwyższej pochwały ratunek okolicznych straży pożarnych, a zwłaszcza chochołowskiej i nowotarskiej która mimo odległości przybyła zaraz po straży orawskiej z Jabłonki

to połowa Cz. Dunajca należałaby dziś do przeszłości

Do tłumienia pożaru stanęły dzielnie wszystkie strażę okoliczne, natomiast Dunajczanie z małemi wyjątkami umieli się gapić i ręce załamywać tak, że trudno ich było napędzić do pracy przy sikawkach.

Straż nowotarska, która z młodzieżą naszą w liczbie kogoś stu gasiła ogień w najgroźniejszym miejscu, wróciła do miasta dopiero po zgaszeniu nawet głównej i ostatniej zeszła ze spaleniska.

Odznaczył się zwiastem p. Jakób Krauzowicz, który całą noc kierował wylotem sikawki.

Wskutek dzielnej obrony mimo szalonego wiatru spaliło się tylko 12 gospodarstw, a mogło się spalić wiele więcej.

Spłonęli jednak ubożsi gospodarze, których trzeba koniecznie ratować!

Zwracamy się więc do gmin i do Duchowieństwa całego powiatu z gorącą prośbą, by zebrano składki na pogorzalców, ratunek musi być szybki, bo idzie zima!

Pamiętajmy o swoich!

LISTY.

Z Waksmunia ze staraniem tutejszej młodzieży został utworzony „Związek Młodzieży Podhalańskiej”. Celem Związku będzie utworzenie biblioteki, prenumerata kilku pism, wogóle cele kulturalno oświatowe.

W skład Związku weszli jako przewodniczący Wojciech Kuraś, zastępca Franciszek Waksmundzki, sekretarz Wojciech Ligeza, skarbnik Stanisław Srał Bylina. Do komisji kontrolnej weszli Józef Rejczak i Jan Waksmundzki.

Związek obecnie liczy 17 tu członków, a z każdym dniem ilość członków się powiększa.

Na czytelnię został użyty dom Józefa Kurasia, który oddał dobrowolnie na cele Związku, ponieważ Gm na odmówił nam budynku, który stoi próżny z temi słowami, że „nie potrzeba tutaj zednyk schocek” trzymając się tej zasady: jak żyli nasi ojeowie, tak niech żyją nasi synowie.

Związek Młodzieży Podhalańskiej.

Z Zubrzyicy Dolnej na Orawie. Dnia 16 października b. r. odbył się wiec miejscowej ludności w szkole im. Bolesława Chrobrego w Zubrzyicy dolnej.

Z swiatłych gazdów nie brakło prawie ani jednego. Wiec zagaił miejscowy nauczyciel Jan Macek który w jedrnych słowach przedstawił znaczenie szkoły powszechnej. W skład Komitetu Obywatelskiego weszli: pp. Florjan Pawlak jako przewodniczący, Eugeniusz Stepniowski pczmistrz z Górnej Zubrzyicy

jako sekretarz i Jan Kozak jako dozorca frekwencji

Następnie p. J. Macek wygłosił referat o „znaczeniu szkoły” w którym wykazał powody wstępu i braku w szkolnictwie powszechem. Są miliony na inne cele a na szkołę która jest fundamentem Państwa Polskiego niema. Musimy przebudzić szerokie warstwy ludu z uspienia i wskazać drogę szczęścia i dobrobytu. Zachęcał p. nauczyciel do posyłania dzieci do szkoły, to dopiero wtenczas będzie korzyść z nauki. Pan Jan Kozak ma czuwać nad frekwencją i drogą doświadczenia zachęcać do szkoły.

Drugi z kolei zabrał głos Eugeniusz Stepniowski, który w dobitnych słowach wykazał znaczenie nauki w życiu codziennem. Nauka jest potrzebna w domu, na polu, na kiermasie i wogóle wszędzie, bo bez niej nie można być dobrym gospodarzem

W końcu uchwalono następujące rezolucje:

1) Domagamy się, aby Rząd zaopiekował się szkołami na Orawie.

2) Domagamy się aby Polska została pokryta jak największą ilością szkół, bo tylko przez oświatę zniknie wyzysk i nędza.

3). Aby przy każdej szkole był prowadzony wzorowy ogród i w ten sposób podnieść nasze życie gospodarcze.

4) Domagamy się od władz i społeczeństwa aby dbały o frekwencję.

5) Żądamy zniesień szkół jednoklasowych, które uważamy za największe zło.

Powyższe rezolucje zostały wysłane w dwóch odpisach do prezydium Rady Ministrów i do Sejmu w Warszawie.

E. Stepniowski.

List z Szafliar Już nie wiem komu się poskarżyć chyba Szan. Redakcji, na to bezmyślne szafowanie naftą. W tym miesiącu dostaliśmy przydziału po kwaterce, a tylko niewielu po pół kwarty w Szafliarach. I świec tu teraz, żeby ziemniaków oskrobać, coś zeszyć, załatać — a później pruć — bo płótno kupne drogie.

My się na wsi trzymamy — że naprzód dla swego domu — a potem na sprzedaż, a Rząd naprzód Anglikom, Francuzom, Żydom, Niemcom, a co się zwyszy dopiero swoim, których teraz masne podatki czekają.

Czy już zadnego Nowotarzanina nie stać, lub choćby spółki na sklep żelazny, tylko muszą nam Hammerslagi, Teichnery, Taffety ceny normować i grubo zarabiać bez żadnej konkurencji.

To już Rząd nie ma sposobu ażeby obuwie, skóry na kyrpce, lub kamasze mocne staniały, tylko żądają tyle ile do gęby nabierze?

Bydło takie tanie, że za te 20—30 tysięcy czwartej części potrzebnych rzeczy nie da się kupić, jak

podozas wojny, a na tem tylko paskarze się karmią, a nie my! —

Proszę Zaczęgo Pana Redaktora na ten temat porozmawiać z kompetentnemi i wpływowemi osobistościami, że chce gwałtem człek robić a nie ma przyczem, chce zarobić i furmanką ale wóz 100 tysięcy, okucie konia 1000 dochodzi mareczek, nie chce człek siedzieć, ale skórka za wyprawę się nieopłaci

Wojna zniszczyła, nierząd bardziej, miałbym w czyjej kieszeni siedzieć borgować, wekslować to się wolę suchą grulą pożywić, a bez tego obejść.

L. H.

czytelnik Podhalanki.

Więści z Polski i ze świata.

Zwycięstwo na Górnym Śląsku jest jeszcze większe, niż przypuszczaliśmy. Zdobyliśmy według obrachunku niestrudzonego bojownika o polskość Górnego Śląska komisarza Korfantego nie tylko cały przemysł cynkowy, cztery piąte części węgla, dwie trzecie części stali i żelaza, ale także tak ważne dla rolniczej Polski wszystkie fabryki nawozów sztucznych i przeszło milion ludzi.

Jeżeli Polska jako tako naprawi obecnie swój budżet, to o tem, by waluty obce znów szły w górę mowy być nie może!

Los bogatej Polski zależy dziś od naszej dobrej woli! —

Zniżka cen. Przy spadku walut obcych, muszą spadać także i ceny, albowiem waluta zagraniczna ma dla nas wartość tylko jako towar. Nagłego jednak spadku oczekiwać nie możemy, ponieważ wiele artykułów, jak zboże stały u nas poniżej cen zagranicznych i po dzisiejszym jeszcze kursie np. dolar nie można by było np. sprowadzić stoniny z Ameryki, baby była i dziś jeszcze droższą niż u nas.

Stoimy jednak niewątpliwie w przededniu powolnej, ale stałej niżki towarów i zdaje się, że czasy, gdy płacono za dolara 8 tysięcy marek, już się nie wróca. —

Najrychlej mogą spadać ceny w obuwiu i towarach sukiennych, płóciennych i t. d.

Podwyższenie cen cukru. Rząd podnosi ceny cukru od 1-ego listopada na 700 mk. za kilogram,

Ceny cukru w Czechosłowacji wraz z nową podwyżką będą wynosiły po 7 koron czeskich za kilogram, w ten sposób cukier czeski będzie przy dzisiejszym kursie przeszło dwa razy tańszy.

Strach ma wielkie oczy. Czesi mobilizują na gwałt wojska przeciw Węgrom i Karolowi, którego Węgrzy na razie nie chcą wydać. Na razie zmobilizowali Czesi pięć roczników!

W Pradze powstał popłoch wojenny i ludność bojąc się niedostatku oblega wszystkie sklepy żywnościowe i skupuje co się da!

Spisak Ukraińców przeciw Polsce wyszedł na jaw we Lwowie przy badaniu Fedaka, który urządził zamach na naczelnika naszego państwa Józefa Piłsudskiego. Karol miał opanować Węgry, a równocześnie „Wasył Wyszywany” Habsburg miał przy pomocy Ukraińców zdobyć Lwów i wschodnią Małopolskę.

Na razie jednak, ani Karolowi, ani Wasyłowi się nie udało i kto wie, czy obaj nie pójda rozmyślać na jaką wyspę św. Heleny. —

Dalszy spadek walut obcych. W tym tygodniu spadają dalej waluty zagraniczne, można powiedzieć galopem.

Na czarnych giełdach popłoch i panika. Dolary płacono 2,500 — 3 tysięcy, marki niemieckie 18 - 20 Mk korony czeskie 25 - 30 Mk, a korony austr. już tylko 70 fenigów.

Drożyzna w Niemczech. Wskutek spadku marki niemieckiej zaczyna się w Niemczech wzmagać drożyzna. Do końca września towary i żywność podrożały o 65 do 100 procent.

Rząd podniósł ceny wszelkich artykułów. Cukier będziemy płacić 700 mk. 1 kg, naftę 90 mk. litr, sacharynę 100 do 200 mk, pudełko, spirytus do 2,500 mk, podniesiono też frachty o 300 procent, a zarazem cła będą znacznie podniesione.

Ta zwyżka rządowa nie w porę powstrzymuje spadek cen.

Ochodzą nos wleści, że różni szachraje wykupują obcą walutę za bezcen, dla tego podajemy kursy.

Uroczystości listopadowa w N. Targu. Zaczęły się już dnia ostatniego października podniosłym obchodem trzechletniej rocznicy zmartwychwstania Polski, urządzonym przez wojskowość. — Po uroczystej mszy św. odprawionej w kościele przez ks. kanonika Wawrzynowskiego, ruszył pochód pod Dom ludowy, gdzie po krótkiej przemowie redaktora, kapela dźwiękami pieśni narodowych zakończyła obchód.

W uroczystości brał udział cały tut. korpus oficerski i przedstawiciele tut. władz z p. Starostą Trześniowskim na czele. —

W dzień Wszystkich Świętych pospieszyła ludność naszego miasta pomimo silnego wiatru tłumnie na cmentarz, by odwiedzić mogiłki swoich ukochanych. —

Zebrańie poufne posła Zamorskiego. W niedzielę dnia 16 października odbyło się w sali „Sokoła” w Nowym Targu zebranie, na którym poseł Jan Zamorski wyjaśnił przyczyny, dla których marka polska

posiada małą wartość. Najważniejszą przyczyną są uchwalone przez Sejm ustawy, których podkład jest socjalistyczny, a wiadomo, że socjalizm jest przeciwnikiem kapitału, trudno więc, żeby kapitał zagraniczny popierał pieniądź, który oparte na zasadach jemu przeciwnych. Winę tego stanu ponosi większość sejmowa, która dla chwilowego przypodobania się wyborcom uchwała ustawy, niszczące majątek ogółu obywateli. Wichrzyciele, którym na dobru całej Polski nie zależy, korzystają z tego, podburzają jedne warstwy ludności przeciw drugim, zarzucając chłopom, że niszczą i ogladzają miasta, a miastom, że wyzyskują chłopów. Tymczasem i miasto i wieś zubożały, a ocalenie polega nie na wzajemnej nienawiści, lecz miłości wszystkich warstw. Poseł Zamorski nawoływał do oparcia polityki na zasadach chrześcijańskich, wypróbowanych od 19 wieków. Na wzajemnej miłości Polaków i uwzględnianiu interesów wszystkich warstw ludności polskiej, oparł swą politykę Związek ludowo-narodowy do którego należy poseł Zamorski.

Zebrani w liczbie blisko 300 osób oklaskiwali gorąco wywody posła Zamorskiego, dziękując mu za rzeczowe pouczenie. Wielu wyrażało żal, że na wiecach zwykle zamiast takiego treściwego wyjaśnienia gospodarki narodowej, słyszą tylko szczucia na stronnictwa i na inne warstwy ludności. Zebranie odbyło się w bardzo podniosłym i spokojnym nastroju, przewodniczył prezes Koła ludowo-narodowego w Nowym Targu prof. Ogrodziński.

Komunikat. Wszystkie sprawy załatwiane dotychczas przez Wydział spraw aprowizacyjnych dla Małopolski we Lwowie, względnie ekspozyturę tegoż w Krakowie, załatwiają obecnie Województwa.

Sprawy aprowizacyjne dotyczące tutejszego powiatu należą do kompetencji Województwa Krakowskiego, do którego w sprawach tych należy się odnosić.

Zabłąkana krowa znajduje się w gminie Orawka na Orawie od 10. października b. r. maści czerwonej spodem biała. Właściciel krowy zechce się zgłosić po odbiór tejeż w urzędzie gminnym.

Wieczne odpoczywanie racz jej dać Panie! tak z pewnością pomyślał sobie niejeden, kto dowiedział się o przejściu w stan zasłużonego spoczynku dzisiejszej rady miejskiej w Nowym Targu. — Nie dlatego te piszemy, abyśmy mieli o tej radzie źle lub dobrze mówić, krytykować ją lub bardzo wychwalać, ale już się ludziom nieco przejadła bo łapczywych na mandaty radzieckie w mieście jest dosyć, — a samym jej członkom zdawało się, że zasłużyli sobie na emeryturę! —

Szkoda tylko, że wybory odbędą się według systemu sięgającego esasów, gdy cesarzowała jeszcze Marja Teresa, bo istotnie byłoby bardzo pożytecznym, by jednak do rady wprowadzić wielu ludzi nowych

a dzielnych, uczciwych i rozumnych. Niektórzy bowiem członkowie rady dawno już zrezygnowali z tej godności i o uczęszczaniu na posiedzenia nawet nie myślą! —

Nowa rada powinna trochę pomyśleć o porządku i wyglądzie miasta, którego ulice i bruki przedstawiają dziś pożałowania godny widok! —

Tu trzeba będzie dużo sił i energii. —

„Młoda Polska”. Dwutygodnik, pismo poświęcone sprawom kulturalno-oświatowym, prowadzi i wychowuje młodzież wiejską, zorganizowaną w Kołach Młodzieży przy Kółkach rolniczych, na oświeconych, prawych i ofiarnych obywateli.

„Młoda Polska” daje młodzieży godziwą rozrywkę, podaje wszelkie informacje, dotyczące organizowania Kół młodzieży, teatrów ludowych i t. p.

„Młoda Polska” jest organem M. Związku Młodzieży przy Małopolskiem Sowarzystwie rolniczym w Krakowie. Na żądanie wysyłamy numery okazowe

Adres Redakcji: „Młoda Polska” Kraków plac Szczepański Nr. 8 III. p.

Wojewoda Krakowski na Spiszu. W dniu 26 października 1921 r. odbył Wojewoda Krakowski Dr Gałęcki wizytację Starostwa Spisko-orawskiego mającego siedzibę w Nowym Targu, gdzie o stosunkach spisko-orawskich poinformował go Starosta tegoż powiatu Dr. Bednarski. Następnie udał się Wojewoda w towarzystwie Starosty do Ekspozytury Starostwa w Łapszach niżnych na Spiszu gdzie na przybycie jego oczekiwali księża i wójtowie oraz licznie zgromadzona ludność, która witała go muzyką. Wojewoda przyjął Deputację księży, naczelników gmin i urzędników po czym powrócił do Nowego Targu i w dalszym ciągu wizytował Starostwo powiatu nowotarskiego. Pobyt Wojewody Krakowskiego na Spiszu, jakoteż przed kilku dniami na Orawie wywarł u ludności tych ziem, które niedawno zostały przyłączone do Polski silne wrażenie.

† Dr. Franciszek Grodecki lekarz okręgowy i dyrektor tow. zaliczkowego zmarł w Czarnym Dunajcu na dniu 1. listopada w 70-tym roku życia.

Zmarły po uzyskaniu stopnia doktora na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie bawił przez dłuższy czas za granicą, a mianowicie w Bośni i Dalmacji. Po powrocie do kraju osiadł w Czarnym Dunajcu, gdzie pełnił aż do ostatniej chwili obowiązki lekarza okręgowego z wielką gorliwością i poświęceniem się temu zawodowi. Ś. p. Grodecki był jednym z założycieli Towarzystwa Zaliczkowego w Czarnym Dunajcu, które mu zawdzięcza nie tylko swoje położenie ale i swój rozwój i zabezpieczenie bytu przez wybudowanie domu, w którym się mieści nie tylko Towarzystwo zaliczkowe ale i Składnica Kółek rolniczych i inne Towarzystwa oświatowe i kulturalne. Zmarły osierocił córkę Marję zamężną za Dr. Ignacem Dziedziem adwokatem z Gdańska.

Cześć Jego pamięci!

Zamknięcie granicy czeska-słowackiej. Czesi zapowiadając swą operetkową mobilizację na wiadomość o przybyciu Ks. króla Karola na Węgry zamknęli także szczelnie granicę na całej linii od strony Spisza i Orawy. Zaznaczyć tu należy i podać do wiadomości rządu polskiego, że Czesi powołali do służby wojskowej także wielu obywateli z tej części Spisza i Orawy, która od r. 1920 należy do Polski. Czyż by jeszcze i z tych marnych skrawków nie zrezygnowali? Na Słowaczyźnie ogłosili Czesi niewiedzieć już po raz który stan wyjątkowy.

Dziwna historia miejskiego browaru. Browar miejski, który dotąd dzierżawiono za 50 tysięcy mk. dzięki pojawieniu się konkurenta p. Czerniawskiego wybito na 2,300,000 mk. rocznie.

Jak widzimy ten browar przynosił nie zły zysk skoro dzisiejszy dzierżawca mógł zapłacić za niego 46 razy więcej. P. Czerniawski za współzawodnictwo z panem Dudzińskim powinien jak mówią niektórzy zostać honorowym obywatelem miasta!

Drzewka owocowe dla członków Związku Podhalan są do nabycia.

Wiadomość w dyrekcji gimn. w N. Targu.

Sprawozdanie z Walnego Zebrania Członków Składnicy Kótek rolniczych w Zakopanem.

odbytego dnia 9 października 1921 r. przy udziale 200 członków pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej Wojciecha Roja posła do Sejmu. Sprawozdanie z czynności Składnicy złożył dyr. Józef Hajec przedstawiając bardzo dodatni rozwój instytucji, która mimo ciężkich warunków finansowych, a przy pracy Zarządu i poparciu instytucji przez Towarzystwo Zaliczkowe oraz Urząd gminny w Zakopanem, takowe pokonała o czem świadczą obroty znacznie zwiększone jak lat ubiegłych oraz nabycie realności murowanej od Mojżesza Sull za kwotę 1, 950 000, — Nadto Składnica dostarczała swym Członkom artykułów pierwszej

potrzeby, oraz była regulatorem cen. Następnie przedstawił skromny stan udziałów, zwracając się o podwyższenie kapitału udziałowego, co wpłynie na pomyślniejszy rozwój instytucji i połączoną z tem korzyść dla członków. — Nad sprawozdaniem Dyrekcji wywiązała się dłuższa dyskusja, zabrali głos członkowie pp. Jakób Wawrytko, Józef Roj, Ferdynand Lorenz, Józef Bachle-da Curuś, Franciszek Król i inni. Delegat Związku Rewiz. K. R. w Krakowie p. Karol Boncarzewski przedstawił cyfrowo stan gospodarki Składnicy K. R. za 1920/21 r., odczytał sprawozdanie lustracyjne i pisma Związku Rewiz. K. R. w porównaniu z ubiegłymi latami, oraz zachęcając członków do powiększenia kapitału udziałowego, który jest podstawą do pomyślnego rozwoju ekonomicznego. — Na wniosek zastępcy przew. Kom. Rew. p. Józefa Jarosza, który wyraził podziękowanie za pracę Dyrekcji, oraz stwierdził zupełny porządek w rachunkowości i dobry stan gospodarki udziale Dyrekcji absolutorjum. —

Nadwyżkę bilansową w kwocie Mk. 244 677 86 uchwalono rozdzielić następująco:

10% dywidendy od udziałów — 50% do funduszu rezerwowego — 20% do funduszu strat — oraz na cele humanitarne rozdzielono kwotę Mk. 58 000 — a mianowicie:

na elektryczność w kościele parafialnym 15.000, na Straż pożarną 8.000, na Związek Górali 15 000, na Muzeum Tatrzańskie 10.000, na Szkołę dokształ. im. Hallera 5.000, na Związek terminatorów 5.000. Razem 58.000 Mk.

Następnie zatwierdzono i przyjęto nowy statut.

Do Komisji Rew. wybrano: Antoniego Krzwicką, Józefa Jarosza, Jana Sobczaka Jochyma, Jana Janinę i Wawrzyńca Pawlikowskiego. — Na zakończenie prezes Rady Nadzorczej dziękował za liczne zebrane i zainteresowanie się członków instytucją wzywając do popierania tak pożytecznej placówki, której dalszy rozwój przy wspólnej pracy jest zapewniony.

Sekretarz R. N.

Stanisław Roj
zast. naczelnika gminy.

Prezes R. N.

Wojciech Roj
poseł na Sejm.

Za ten dzień redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Stanisław Słowik ur. w Szczawnicy p. Nowy Targ zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne które się unieważnia.

Jan Kanty Kowalzyk z Ochotnicy zgubił kartę bezterminowego urlopu którą się unieważnia.

Marjannie Frączek z Dzianisza zginął z początkiem września chłopiec Józef niemowa liczący 17 lat. Jeśli go kto znajdzie niech odeśle pod wyżej podanym adresem za wynagrodzeniem.

WIELKOPOLSKI BANK ROLNICZY

T. A. W POZNANIU.

Oddział w WARSZAWIE

Hotel Europejski, Plac Saski. telef. 155 11 i 164 04 sk. p. 234. Adres telegr.: „Fumentbank Warszawa”.

Dostarcza
wagonowo: MAKĘ ŻYTNIA I PSZENNA,
ZBOŻA siewne konsumpcyjne,
NASIONA, — PRZETWORY
PŁODÓW ROLNYCH.

Czytajcie EKONOMIĘ!

Amerykańsko - Polski miesięcznik handlowo - przemysłowy, który informuje czytelników o ekonomicznym życiu Ameryki i Polski. Prenumerata roczna 600 mk
WARSZAWA, — — — Nowogrodzka 27.

Potrzeba zdolnych i energicznych panien do zdobywania prenumeratorów na EKONOMIĘ w całym kraju. Tylko takie osoby uciech sięgają, które chcą zarobić nie mniej jak 30 000 mk. na miesiąc.
EKONOMIA, Warszawa, Nowogrodzka 27.

O K A Z J A.

Większy wybór sukien, szlafroków, halek i bluzek damskich - po cenach przystępnych, w Nowym Targu, ul. Kościelna 7.

WAŻNE DLA P. T. ROLNIKÓW, WŁASCICIELI ZIEMSKICH oraz PRZEDSIĘB BUDOWLANYCH

Firma pro-
tokurowana

A. B O D U C H

ŻYWIEC, Rynek 22, Małopolska

poleca ze swych składów w miarę zapasów tylko wagonowe posyłki na nadchodzący sezon jesienny z działu nawozów sztucznych:

- I. Superfosfat kostny, mączkę kościanną, siarczan azotowy, tomaszynę oryginalną, żuźle Martina, sole potasowe wysoko proc., kajnit, wapno nawozowe.
 - II. Produkta rolne:
 - Ziemniaki z ostatniego zbioru rychliki, późniejsze, pasza, kukurudza, groch, fasolę, i wszelkie zboża które są we wolnym handlu.
 - III. Dział narzędzi rolniczych:
 - Prowadzone pod fachowem kierownictwem, wszelkie ulepszone maszyny i narzędzia rolnicze, żniwiarki, wiązaki, kosiarki, młocarnie ręczne i kieratowe z przyrządami czyszczącymi, dla małych gospodarstw młocarnie z uniwersalnymi przystawkami, sieczkarnie ręczne i kieratowe. Kieraty kryte jedno i dwukonne. Młynki do czyszczenia zboża.
 - IV. Dział budowlany:
 - Najlepszej jakości dachówka ogniotrwała, ASBIT, WIEK, ZENIT, zamawiającym wysyłam na żądanie fachowych pokrywaczy, wapno budowlane, cement portlandzki.
- Dostawę uskutecznią się odwrotnie tylko hurtownie, Chrześcijańskim Spółkom, Kooperatwom, Kółkom Rolniczym oraz wprost producentom, przy większych zamówieniach umówiony rabat

PRACOWNIA KUŚNIERSKA

Józefa Stottera w N. Targu, Rynek 10.

Przyjmuje zamówienia na wyrób serdaków zakopiańskich z własnego lub dostarczonego materiału. —
Przyjmuje również stare serdaki do odnowienia i sprzedaje gotowe wszelkiego rodzaju.

Wykonanie staranne. — — — Ceny przystępne

Do sprzedania 2 morgi lasu z gruntem za dolary lub czeskie korony czeskie w Podszklu. Bliższa wiadomość u Joanny Żyłki w Podszklu i móg w Piekelniku wiadomość u Macieja Kąsza w Piekelniku.

Do sprzedania dom murowany parterowy, 16 morgów gruntu wraz z gospodarstwem za dolary lub czeskie w Chyżnem. Wiadomość u Karola Hładowczaka Nr. 282.

Do sprzedania dom, 10 morgów gruntu wraz z gospodarstwem za dolary lub czeskie korony w Chyżnem. Wiadomość u Jana Rabczaniaka, Chyżne.

Uprasza się P. T. Członków Czytelnia Katolickiej o zwrot wypożyczonych książek, gdyż w przeciwnym razie ogłosimy nazwiska.
ZARZĄD.

Do cegielni Markockiego potrzeba czterech robotników do kopania gliny i wożenia na figurę, na akord. Mieszkanie w cegielni. Zgłoszenia w łaźni.

10 proc. zniżki

otrzyma każdy, kto przedstawi ten odejnek z gazety w magazynie

NOWOŚCI DLA PAŃ

D. EISENBERGA Lwów, Jagiellońska 11A.

Pierwszorzędne modele sukien, bluzek oraz wykwiłta bielizna damska.

Bibułki i tutki do papierosów. Przybory piśmienne i kancelaryjne. Przybory szkolne, Tabliczki, Zeszyty Pastę i czernidło. Towary, galanter. i drobiazgowo — dostarcza —

P. T. Kupcom i Kółkom po cenach nader przystępnych.

DOM TOWAROWY

Springer i Spira

w Nowym Targu

Rynek I. 9. i piętro. - Sprzedaż wyłącznie hurtowna.

Niebywałé w N. Targu!

FOTOPLASTIKON

w sali Baru ul. Kolejowa I. 15.

co tydzień nowa serja

bardzo zajmujących i pouczających zdjęć. Wykonanie klisz w naturalnych kolorach z wszelkimi szczegółami.

Polecenia godne dla młodzieży i starszych.

Związek ekonomiczny Kółek rolniczych we Lwowie

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką.

obecnie: Kraków, ul. Wiślna 8 (dom własny)

dostarcza hurtownie:

I. Nasiona, nawozy sztuczne maszyny rolnicze	III. Artykuły spożywcze i domowego użytku, wszelkie towary galanteryjne;
II. Węgiel, koks, wapno, cement materiały budowlane;	IV. Naftę i smary.

Skład trunków spirytusowych,

rumu, likierów i koniaku,

— po cenach fabrycznych, —

dostarcza tylko hurtownie

Maks Mendler Nowy Targ ul. Kościelna 11.

JULJUSZ WEINSTEIN

hurtowny handel win Nowy Targ, rynek 1. 25

poleca wina Węgierskie i Tokajskie

— po cenach przystępnych. —

SPRZEDAJE i KUPUJE

przechodzone ubrania cywilne, uniformy pp. urzędników i oficerów, oraz skład maszyn do szycia ma Józef Papier w Nowym Targu ul. Sobieskiego.

SPÓŁKA HANDLOWA W ZAKOPANEM

TELEFON Nr. 3.

Stow. zarejstr. z ogr. poręką.

TELEFON Nr. 1.

SKLEP CENTRALNY W DOMU „BAZAR POLSKI”, UL. KRUPOWKI

TRZY FILIE: ULICA KOŚCIELISKA, CERAMCÓWKI I KRUPOWKI

ELEKTRYCZNA PALARNIA KAWY.

FABRYKA WODY SODOWEJ

POLECA:

towary kolonialne, cukry i delikatesy — stare wina kuracyjne, wódki i koniaki — konserwy wszelkie artykuły spożywcze na wycieczki — galanterie, rzeźby, mydła i perfumy. Największy skład przyborów i ubrań do turystyki, ceny według katalogów wiedeńskich. Kosze i przybory do podróży. — Wielki wybór szkła, porcelany i naczyń kuchennych

HURTOWNE SKŁADY WIN.

GŁÓWNA REPREZENTACJA BROWARU W OKOCIMIE I TENCZYŃKU

5